ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАДПІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяцы	90 „
6 месяцаў	1 р. 80 „
1 год	3 р. 30 „

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25,
сэкратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Комсамольская 25, тэлеф. № 903.

Кошт асобнага №—2 кап.

№ 291 (1258) ЧАЦЬВЕР, 18-га сьнежня 1930 г. ГОД ВЫДАНЬНЯ X.

МЫ ЎСТУПАЕМ У ТРЭЦІ ГОД ПЯЦІГОДКІ

Упэўнена і рашуча разгортваючы бальшавіцкае наступленьне, мы ўступаем ў трэці год пяцігодкі. Падводзячы вынікі мінулых год, мы можам з усёй упэўненасьцю констатаваць, што пяцігодка перамагае. Магутны бесьперапынны рост творчай актыўнасьці рабочае клясы, растучае ўзмацненьне рычагоў соцыялістычнага плянаваньня, бурныя тэмпы колектывізацыі сельскай гаспадаркі, ператвараючай мільёны мас серадняцкоў-колгасьнікаў разам з беднатой у моцную апору пролетарыяту, забясьпечылі агромністае паскарэньне нашага будаўніцтва і перавыкананьне заданьняў пяцігодкі на важнейшых вучастках народнай гаспадаркі. Гэта бесьперапыннае паскарэньне нашага будаўніцтва вылучыла базы лёзунг „пяцігодка—у 4 гады“, які з энтузіязмам падхоплены мільённымі масамі працоўных. Вынікі першых двух год пяцігодкі паказваюць, што гэты лёзунг мы праможна ажыцьцяўляем. Посьпехі будаўніцтва ўжо першыя два гады пяцігодкі прывялі да ліквідацыі беспрацоўя, што зьяўляецца гістарычнай заваёвай рабочае клясы СССР.

Посьпехі першых двух год пяцігодкі далёка не вычэрпваюцца колькаснымі паказчыкамі. На аснове разгорнутага наступленьня, ламаючага шалёнае супраціўленьне варожых клясаў, соцыялістычны сэктар концэнтраваў у сваіх руках усе гаспадарчыя рычагі ўсяе народнай гаспадаркі. Савецкая краіна ўступіла ў пэрыод соцыялізму. Характэрнай асаблівасьцю нашага будаўніцтва зьяўляецца бесьперапыннае паскарэньне яго тэмпаў, перавага плянавай соцыялістычнай гаспадаркі выяўляецца з усёй сілай. Ушчэнт разьбіта вядомая тэорыя патухаючай крывой, на ўгрунтаваньне якое аддалі столькі напружаньняў шкодныя профэсары з шкодніцкага лягеру, якую з такім патосам адстойвалі „левыя“ троцкістыя, якую так горача абаранялі правыя опортуністыя.

У барацьбе за пяцігодку, за яе выкананьне ў 4 гады, партыі і рабочай клясе прыходзіцца перамагаць найвялікшыя цяжкасьці, якія зьяўляюцца цяжкасьцямі клясавай барацьбы. Права-„левыя“ панікёры і капітулянты ўсяляк расьсяваюць гэтыя цяжкасьці, імкнучыся дабіцца зьмяншэньня тэмпаў соцбудаўніцтва. Яны ня здольны зразумець, што нашыя цяжкасьці—цяжкасьці росту, што яны тояць у сабе сілы для іх перамогі. Толькі на шляху разгорнутага наступленьня, выкарчоўваючы карэньні капіталізму, ушчэнт разьбіваючы шкодніцкія організацыі і іх пляны, хуткім тэмпам праводзячы індустрыялізацыю краіны, соцыялістычную перабудову сельскай гаспадаркі і ліквідацыю кулацтва, як клясы, мобілізуючы масы і наносячы руйнуючыя ўдары опортуністым, мы можам выжыць усе цяжкасьці, якія паўстаюць на нашым шляху.

Трэці год пяцігодкі зьяўляецца вырашаючым для выкананьня пяцігодкі ў 4 гады. Вынікі двух першых год і асобнага кварталу кастрычнік-сьнежань 1930 г. Вось перадпасылкі для пасьпяховага вырашэньня агромністых задач надыходзячага году. У 1931 г. мы можам і павінны дабіцца далейшага павялічэньня тэмпаў соц. будаўніцтва. Калі ў 1929-30 г. прырост прамысловасьці склаў 25 проц. (амаль на 5 проц. перавысіўшы наметкі пяцігодкі), дык у 1931 г. мы можам і павінны атрымаць павялічэньне продукцыі да 45 проц. Разграміўшы шкоднікаў, апіраючыся на магутную сілу актыўнасьці рабочае клясы, мы рухаемся ўперад агромністымі тэмпамі. Гэты скачок у значнай ступені забясьпечваецца і тымі абставінамі, што ў будучым годзе ўступае ў строй аграмадная колькасьць новых і рэконструктуемых прадпрыемстваў. Хуткія тэмпы росту ў 1931 г. зьвязаны і з далейшым павялічэньнем капітальных укладаньняў у аграмаджаны сэктар, які дае прырост звыш 70 проц. у параўнаньні з 1930 г.

Хуткі рост прамысловасьці і посьпехі соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі забясьпечваюць далейшае паскарэньне іх разьвіцьця. Далейшы рост пасеўнай плошчы (а ўжо асеньняя сяўба 1930 г. дала прырост азімай плошчы каля 2 мільёнаў га) і рост ураджайнасьці забясьпечылі вялікае павялічэньне валавой продукцыі збожжавых. На аснове вырашэньня збожжавай проблемы мы з усёй рашучасьцю пасоўваем уперад вырашэньне надзвычайна складанай і вострай проблемы жывёлагадоўлі, з якой цясьнейшым чынам зьвязаны пытаньні рабочага забясьпечаньня. Акрамя таго, трэці год пяцігодкі павінен даць далейшы круты ўздым у галіне соцыялістычнай рэконструкцыі і разьвіцьця тэхнічных культур—гэтай базы для разгортваньня лёгкай індустрыі. Ужо асеньняя сяўба дала новую хвалю прыліву ў колгасы сотень тысяч гаспадарак. У 1931 годзе колектывізацыя павінна ахапіць ня менш 50 проц. усіх сялянскіх гаспадарак, што азначае суцэльную колектывізацыю асноўных збожжавых раёнаў.

Трэці год пяцігодкі дасьць далейшы рост капітальных укладаў. Ён дасьць і агромністае павялічэньне асоб наёмнай працы. Калі папярэднія разьлікі высоўвалі неабходнасьць падрыхтоўкі на 1931 г. 1300 тысяч рабочых, дык удакладненьне програмы патрабуе значна большай колькасьці новых рабочых як для прамысловасьці, так і для сельскай гаспадаркі. Гэта проблема зьявіцца адной з самых вострых. Ажыцьцяўленьне вялічэзных задач будучага году зьвязана з перамогай шэрагу цяжкасьцяй і патрабуе мобілізацыі ўсіх сіл партыі і рабочае клясы.

Шэраг важнейшых галін прамысловасьці патрабуе асаблівай увагі. Вугаль і мэталь усё яшчэ адстаюць ад шпаркіх тэмпаў нашага будаўніцтва.

Прарыў тут яшчэ не ліквідаваны. Асобы квартал даўшы павышэньне, у той жа час не пакрыў доўгу, не ліквідаваў недавыкананьне пляну. На гэтых галінах павінны быць сконцэнтраваны асаблівыя намаганьні партыі і рабочае клясы. Асаблівай увагі патрабуе транспарт, які дагэтуль не спраўляўся з прад'яўляемымі да яго народнай гаспадаркай павышанымі патрабаваньнямі.

Вырашэньне задач трэцяга году пяцігодкі магчыма толькі пры ўмове самага строгага выкананьня ўсіх якасных паказчыкаў работы прамысловасьці і сельскай гаспадаркі—зьніжэньне сабекошту, павышэньне вытворчасьці працы, максымальная рацыяналізацыя выкарыстаньня мэханізмаў і рабсілы ў прамысловасьці, будаўніцтве і сельскай гаспадарцы.

Але адной з важнейшых умоў выкананьня пляну зьяўляецца самая строгая фінансавая і плянавая дысцыпліна. Мы ўступаем у трэці год пяцігодкі пад знакам абвастраньня ваеннай небясьпекі. Процэс шкоднікаў даволі ясна раскрыў крапленыя карты імпэрыялістычных колаў Францыі, якія пад прыкрыцьцем гутарак аб разброеньні ліхаманкава рыхтуюць інтэрвэнцыю супроць СССР. Таму ваенная гатоўнасьць, далейшае рашучае і ўсебаковае павышэньне абароназдольнасьці савецкай краіны зьяўляецца адной з важнейшых задач надыходзячага году. Партыя дабілася буйнейшых посьпехаў на аснове непрымірымай барацьбы на два франты—супроць правага опортунізму, галоўнай небясьпекі на сучасным этапе і супроць „левага“ опортунізму, які ўступае ў саюз з правымі для барацьбы супроць генэральнай лініі партыі і яе ленінскага кіраўніцтва. Беспрынцыпны права-„лявацкі“ блёк Сырцова-Ламінадзе, які імкнуўся выступіць супроць партыі на аснове правай плятформы, зьяўляецца простым выяўленьнем гэтага саюзу.

Партыя, вядучы рабочую клясу да наступнага этапу разгорнутага соцыялістычнага наступленьня па ўсім фронце, жалезнай рукою скіне з свайго шляху тых, хто паспрабуе пахіснуць бальшавіцкія шэрагі і перашкодзіць рабочай клясе атрымаць рашаючую перамогу ў барацьбе за пяцігодку ў 4 гады

(З перадавой „Праўды“ па радыё)

Іскры радыё

Ангельскі флёт на дапамогу контррэволюцыі ў Кітаі

ЛЁНДАН, 15. 4 самыя буйныя самыя новыя падводныя лодкі ангельскага флёту адпраўлены ў Кітай быццам дзеля таго, каб зьмяніць судны. „Дэйлі Уоркер“ падкрэсьлівае, што лейборысцкі ўрад накіроўвае новыя ваенныя падмацаваньні акурат у момант пачатку новага контррэволюцыйнага наступу. Нанкінскага ўраду супроць чырвоных армій.

Польскі тэрор лютуе па Зах. Украіне

ПРАГА, 11. Такзваны выканком эміграваных з Польшчы прадстаўнікоў усіх украінскіх організацый, які зараз знаходзіцца ў Чэха-Славакіі,—зьвярнуўся з адозвай да ўсяго культурнага сьвету дзеля таго, каб прыцягнуць увагу да польскага тэрору, які лютуе на Заходняй Украіне. Адозва зьвяртаецца да ўсіх краін з патрабаваньнем прыняць адпаведныя крокі перад польскім урадам і паслаць на Заходнюю Украіну міжнародную камісію для расьсьледваньня жахаў, якія там адбываюцца.

Атрады добраахвотнікаў для барацьбы з комуністычным рухам

ТОКІЁ, 15. Як паведамляюць з Харбіна, нанкінскі ўрад прапанаваў організаваць атрады добраахвотнікаў для барацьбы з комуністычным рухам.

III СЭСІЯ ЦВК БССР

Чарговыя задачы колектывізацыі

З дакладу Наркамзема БССР—тав. Рачыцкага

— БССР,—пачаў свой даклад тав. Рачыцкі,—мае вялізарныя посьпехі ў галіне соцыялістычнай рэконструкцыі сельскае гаспадаркі. Асноўная маса сялянства ўпэўнілася ў тым, што політыка комуністычнае партыі аб ліквідацыі кулацтва як клясы на базе суцэльнай колектывізацыі, зьяўляецца адзіна правільнай.

Тав. Рачыцкі, спыніўшыся на програме і тактыцы шкодніцкай контррэволюцыйнай організацыі Кандрацьцевых і Чаянавых і беларускіх контррэволюцыянэраў, нацдэмаў Смолічаў і Ластоўскіх, якія ставілі мэту рэстаўраваць капіталізм, а таксама правесьці прышчэпліўшчыну ў сельскай гаспадарцы БССР, падкрэсьліў:

— Рабочая кляса і асноўная маса сялянства няўхільна ідуць па шляху, паказаным програмай ленінскай партыі. Програма шкоднікаў, контррэволюцыянэраў аказалася разьбітай ушчэнт.

Даўшы характарыстыку росту соцыялістычнага сэктару, прамоўца адзначыў, што колгасьнікі паказалі ўзор організаванасьці і дружнай работы ў часе пасеўнай і ўборачнай кампаній. На падставе посьпехаў колектывізацыі, значна палепшыліся ўзаемаадносіны паміж колгасьнікамі і аднаасобнікамі. Апошнія пераканаліся ў перавазе колектыўнай гаспадаркі. Колгасьнікі дапамаглі аднаасобнікам інвэнтаром, насеньнем і г. д., а індывідуальны сэктар аказаў колгасам працоўную дапамогу.

І як вынік—значны прыліў у колгасы за апошні месяц. Паводле няпоўных вестак, у колгасах БССР аб'яднана зараз звыш 14 проц. гаспадарак. У наяўнасьці значнае пашырэньне культурнай базы ў колгасах, узмацненьне нацыянальных колгасаў. Па БССР налічваецца 103 яўрэйскія колгасы, якія аб'ядноўваюць каля 5.000 гаспадарак.

За мінулы год колгасы значна ачысьціліся ад чужога элемэнту, які прасякнуў у паасобныя колектыўныя гаспадаркі з мэтай узарваць іх з сярэдзіны.

Наперакор мінімальнай програме опортуністых, якая прадугледжвала завоз у БССР праз 2 гады 330 трактараў, ужо зараз ёсьць у нас 800. На гэты год намячаецца організаваць 17 новых машына-трактарных станцый, апрача тых, якія зараз пашыраюць сваю работу і атрымалі адпаведную колькасьць машын.

Асноўная задача ў далейшым—усямерна ўзмацніць існуючыя саўгасы і колгасы, дабіцца большай прадукцыйнасьці працы, уцягнуць у колгасы новыя сотні тысяч бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

Настойліва разгортваць работу па суцэльнай колектывізацыі і на гэтай аснове ліквідацыі кулацтва як клясы.

Сурова захоўваючы прынцыпы поўнай добраахвотнасьці пры ўцягненьні ў колгасы і правільных ленінскіх адносін да серадняка, трэба да веснавой сяўбы шляхам разгортваньня масавай растлумачальнай работы, шляхам давядзеньня перавагі колектыўнай гаспадаркі—уцягнуць у колгасы ня менш 1/3 бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

Дакладчык далей падрабязна спыніўся на практычных задачах другой бальшавіцкай вясны.

Пасеўная плошча павінна быць даведзена да 4 мілн. 84 тыс. гект., прычым яравы клін пашыраны на 7,4 проц. Структурны разрэз пасеўнай плошчы павялічваецца галоўным чынам за лік тэхнічных культур, карэньплодаў і сеяных траў, як базы для больш форсаванага разьвіцьця жывёлагадоўлі. Тэхнічнымі культурамі трэба заняць 380 тыс. гект., з якіх 240 тыс. гект. —ільном. Апрача таго 650 тыс. гект. будзе занята бульбай, 82 тыс. гект.—карэньплодамі.

Трэба, як можна хутчэй, мобілізаваць насенныя фонды, разгарнуць гэту работу, як першачарговую, надаўшы ёй масавы характар.

У асноўным забясьпечаньне насеннымі фондамі ідзе па лініі нашых уласных рэсурсаў. Завоз насеньня намячаецца нязначны, і разьлічваць, чакаць гэтага завозу, не мобілізуючы раёны і сельсаветы, гэта значыць правaліць важнейшую задачу, якая перад намі стаіць.

У 1931 годзе пасеўная плошча павялічваецца больш, чым на 400 тыс. гектараў. Гэта патрабуе дадатковых сродкаў вытворчасьці і ў першую чаргу цяглавай сілы. Трактараў БССР атрымае каля тысячы. 800 трактараў ужо ёсьць. Ці забясьпечвае гэта поўную і своечасовую апрацоўку глебы? Не. Трэба захаваць цяглавую сілу, лепш організаваць яе выкарыстаньне.

Нельга забываць, што цяглавая сіла патрэбна і для такіх важных мэт, як лесараспрацоўкі, дарожнае будаўніцтва і г. д. Разважаць аб тым, што коні—лішняя цяглавая сіла, ад якое неабходна пазбавіцца, гэта значыць проста спрыяць шкодніцкай рабоце клясавага ворага. З такімі думкамі трэба правесьці бязьлітасную барацьбу.

Некаторыя таварышы ў сваіх выступленьнях на сэсіі гаварылі аб тым, што плян пашырэньня пасеўнай плошчы на вясну нерэальны, цяжкі і яго немагчыма выканаць. З такімі опортуністычнымі настроямі трэба рашуча змагацца. Ёсьць усе магчымасьці для выкананьня намечанай програмы. Хныканьню малавераў трэба даць рашучы адпор. Мобілізацыя мас колгасьнікаў і бядняцка-серадняцкага сялянства, пад кіраўніцтвам партыі, па правядзеньне бальшавіцкай вясны—лепшая гарантыя выкананьня задач, пастаўленых партыяй і ўрадам у веснавой кампаніі.

Спыніўшыся на становішчы спэцыяльных сьвінагадоўчых і жывёлагадоўчых гаспадарак, тав. Рачыцкі ўказвае, што ў бліжэйшы год трэба абавязкова ліквідаваць труднасьці ў забясьпечаньні рабочых цэнтраў тлушчам і мясам. У 1931 г. сьвінагадоўчыя гаспадаркі павінны даць ужо значную колькасьць таварнай продукцыі. Важнейшая задача—павялічыць статак ў соцыялістычным сэктары і павысіць яго продукцыйнасьць.

Без кармавое базы, без яе пашырэньня і якаснага палепшаньня нельга сур'ёзна гаварыць аб проблеме разьвіцьця жывёлагадоўлі.

Таму пытаньні кармовай базы, палепшаньня сенажацяў, пашырэньня сеяных траў і пасеўных плошчаў пад карань і клубняплодамі—маюць першачарговую важнасьць. Для іх вырашэньня патрэбен удзел усёй масы бядняцка-серадняцкага сялянства. Трэба безадкладна організаваць масавую расчыстку тых сенажацяў, якія могуць быць палепшаны. Трэба ўжо ранняй вясной узяцца за гэту справу.

Плян сілосаваньня ў гэтым годзе фактычна сарваны. Выканана ўсяго 7 проц. Програму сілосаваньня на 1931 год мы не павялічваем. Мы маем усе ўмовы для выкананьня програмы ў мільён тон сілосу, якая намячалася ў мінулым годзе і застаецца на гэты год. Плян сілосаваньня павінен быць поўнасьцю выкананы.

Увесну значную работу трэба будзе правесьці ў галіне організацыі прыгарадных гаспадарак, якія павінны даць прамысловым цэнтрам малако, гародніну і г. д.

Тав. Рачыцкі адзначае, што дагэтуль прасьцейшыя віды с-г. коопэрацыі разьвіваюцца слабымі тэмпамі. Адчуваецца опортуністычная недаацэнка гэтых відаў. Разважаньні аб тым, што займацца організацыяй прасьцейшых відаў с.-г. коопэрацыі зараз непатрэбна, што гэта зусім лішняя справа, бо трэба ўсю ўвагу зьвярнуць на організацыю колгасаў, — зьяўляецца вялікай памылкай, адлюстраваньнем опортуністычных настрояў, неразуменьнем задач партыі ў галіне рэконструкцыі сельскае гаспадаркі на даным этапе. Трэба рашуча ўзяцца за масавае ўцягненьне беднякоў і серадняков—аднаасобнікаў у прасьцейшыя вытворчыя віды с-г. коопэрацыі.

У заключэньне тав. Рачыцкі падкрэсьліў, што ажыцьцявіць програму соцыялістычнае рэконструкцыі сельскае гаспадаркі і баявы плян другой бальшавіцкай вясны можна толькі на аснове генэральнай лініі партыі. Калі ў гэту справу будуць уцягнуты мільённыя масы колгасьнікаў і бядняцка-серадняцкага сялянства, калі будуць мобілізаваны ўсе сілы і ўсе рэсурсы, калі ва ўсёй рабоце будуць праводзіцца сапраўды бальшавіцкія тэмпы і выразная клясавая лінія, калі будзе даны жорсткі адпор правым опортуністым, „левым“ загібшчыкам і прымірэнцтву да ўхілаў ад ленінскай лініі нашай партыі.

Закрылася сэсія ЦВК БССР

* 16-га сьнежня, на ранішнім пасяджэньні сэсія заслухала даклад тав. Хацькевіча аб мерапрыемствах у сувязі з пераходам ад акруговай сыстэмы на раённую і па ўзмацненьню раённага і сельскага раённага апарату.

* У спрэчках па дакладу тав. Хацкевіча выказалася 12 чалавек.

* Увечары сэсію ЦВК вітала дэлегацыя студэнтаў пэдагогічнага факультэту БДУ.

З адказам на прывітаньне ад імя сэсіі ЦВК выступіў наркомасьветы тав. Платун.

* Песьля адказнага слова тав. Платуна сакратар ЦВК тав. Хацкевіч зрабіў даклад аб важнейшых пастановах прэзыдыуму ЦВК і СНК БССР, якія прыняты ў пэрыод паміж 2 і 3-яй сэсіямі ЦВК БССР, а таксама агаласіў проэкт пастановы аб зьменах у складзе Прэзыдыуму ЦВК.

* Сэсія аднагалосна пастанавіла зацьвердзіць пастановы прэзыдыуму ЦВК і СНК БССР, якія прыняты ў пэрыод паміж 2-ой і 3-яй сэсіямі ЦВК, а таксама зацьвердзіла агалошаны тав. Хацкевічам проэкт пастановы аб зьмене ў складзе прэзыдыуму ЦВК.

* З заключнай прамовай аб выніках работы сэсіі ў ЦВК выступае старшыня ЦВК т. Чарвякоў.

БАРАЦЬБА СУПРОЦЬ РЭЛІГІІ--БАРАЦЬБА ЗА СОЦЫЯЛІЗМ

Набліжаюцца каляды. Вякамі ў гэты дзень укараняліся ў сьвядомасьць мільёнаў працоўных агідныя прыгнятальныя ідэі эксплёататарскае клясы

Каляды патрэбны кулаку для атручваньня савецкай атмосфэры сваёй ідэолёгіяй. З ідэолёгічнага кадзіла кулака—усе араматы: і хрысьціянсскі, і кандрацьцеўскі, і права-апортуністычны

Каляды патрэбны і замежнай буржуазіі: у імя хрыста папа рымскі заклікае імпэрыялістых абвясьціць інтэрвэнцыю Савецкаму Саюзу, патапіць у крыві мільёны працоўных

Мы ўвайшлі зараз у паласу соцыялізму. Энтузіязм гэроічнае працы, творчы гул трансмісій і варштаў заглушае папоўскі „благавест“ аб нараджэньні хрыста

Задача комсамольскіх ячэек--арганізаваць адпор хрысьціянскім „калядам“, выкрыць яго кулацкую прыгнятальную сутнасьць, канчаткова разьвеяць удушлівыя газы кулацкай ідэолёгіі

Правядзем арганізавана антыкалядную кампанію

Антыкалядная кампанія ў гэтым годзе супадае з двумя гістарычнымі падзеямі: з 25-годзьдзем сьнежаньскага паўстаньня 1905 году і пачаткам (1 студзеня) 3-га году пяцігодкі. Абедзьве гэтыя падзеі заклікаюць рабочых і сялян да барацьбы за канчатковую перамогу соцыялізму, а значыцца, і да барацьбы супроць рэлігіі.

У першую рэволюцыю (1905 г.) рэлігія адыграла ў адносінах да працоўных мас катаўскую ролю.

Першая дата, якая супадае з „калядным[і]“ днямі гэтага году (25 сьнежня 1905 г.), напамінае аб варожых адносінах рэлігіі да соцыялізму.

Але яшчэ больш, яшчэ ярчэй гэта варожасьць рэлігіі да соцыялізму выявілася ў апошнія гады. Рабочая кляса і працоўнае сялянства, пад кіраўніцтвам ленінскай партыі, перайшлі ў разгорнутае соцыялістычнае наступленьне. Першыя два гады пяцігодкі разгарнулі перад працоўнымі ўсяго сьвету малюнак грандыёзнага будаўніцтва соцыялізму. Пабудаваны і дабудоўваюцца сотні і тысячы новых заводаў, фабрык, электрастанцый і чыгуначных дарог. Дзесяткі тысяч колгасаў і савгасаў да непазнавасьці зьмянілі твар савецкай вёскі. На аснове суцэльнай колектывізацыі ліквідуецца апошняя апора капіталізму ў нашай краіне—кулацтва.

Гэтыя посьпехі ўжо адчулі нашыя клясавыя ворагі. У адказ на разгорнутае соцыялістычнае наступленьне яны мобілізавалі ўсе сілы старога сьвету супроць савецкай дзяржавы. У першых шэрагах выпувчава рэлігія. Шкодніцтва і контррэволюцыйныя загаворы ўнутры СССР зьвязваюцца з організацыяй узброенага нападу капіталістычных краін. Шалёнае супраціўленьне кулацтва і ўзмоцненая агітацыя рэлігійнікаў супроць савгасаў і колгасаў ідуць побач з выступленьнямі папы рымскага і япіскапа Кентэрбэрыйскага. Здрадніцкая контррэволюцыйная работа Рамзіных, Кандрацьцевых і кампаніі павінна была толькі завяршыць крывавую справу, распачатую рэлігіяй.

Папа Пій і Пуанкарэ, кулак і контррэволюцыйны профэсар, монархісты Мілюкоў і „соцыялісты“ Вроман выступілі адзіным фронтам супроць краіны будуючагася соцыялізму.

Гэткая другая дата, якая супадае з сёлетнімі „калядамі“. Яна таксама, як і першая, але ў непараўнальна большых маштабах агаляе контррэволюцыйную сутнасьць рэлігіі. Папы, бязумоўна, выкарыстаюць „каляды“ для кулацкай агітацыі супроць пяцігодкі. Вось чаму антыкалядная кампанія гэтага году павінна ператварыцца ў організаваны сыстэматычны адпор працоўных мас кулацка-папоўскай агітацыі. Не паасобнымі выступленьнямі супроць папоў мы даб'емся новых посьпехаў у барацьбе з кулацка-папоўскай контррэволюцыяй, а добра пастаўленай работай па організаванаму правядзеньню антыкалядной кампаніі.

Ніколі яшчэ так ярка не выкрывалася сувязь з капіталізмам, як у нашыя дні. І гэтую сувязь між кулацкай контррэволюцыяй і папоўскай пропагандай, між папай і Рабушынскім, япіскапам Кентэрбэрыйскім і Дэтэрдынгам, словам між капіталізмам і рэлігіяй, мы павінны бязупынна выкрываць. Антыкалядная кампанія сёлета пройдзе пад лёзунгамі сусьветнага ўмацненьня соцыялістычнага наступленьня, самага бязьлітаснага адпору клясавым ворагам соцыялізму, самай узмоцненай работы па ўмацаваньню абароназдольнасьці СССР.

І. Б.

Колгас нясе працоўным вызваленьне ад ланцугоў рэлігіі

Галодны выходзіць на дарогу воўк...

Міх. Вярнікоўскі

1. КРАСАМОЎНЫ СЬВЕДКА

Нарысы пра Кіева-Пячэрскую Лаўру—цяперашні Усеукраінскі Музэйны Гарадок

Разгорнем старонкі гісторыі і затрымаем сваю ўвагу на тых мясцох, дзе ідзе мова пра жудасную і агідную ўрачыстасьць рэлігіі, якую тварыла спаконвеку эксплёататарская кляса.

Гэтая вшалелая ўрачыстасьць зьменена Кастрычнікам. Толькі недалужная здань яе бродзіць самотна ды прыкра там, куды ня палі яшчэ гарачыя іскры рэволюцыі, у тых глухіх кутках, дзе яшчэ не запаліліся агні хаты-чытальні, куды яшчэ не дайшло ва ўсёй сваёй моцы тое бясконца дужае і бязьмежна любае, што завем мы новым, соцыялістычным.

Гэтая здань яшчэ і сёньня прыводзіць у сполах, палоніць шмат каго з тых, хто поплеч з намі ўзводзіць соцыялістычныя муры, хто разам з намі руйнуе старыя, пакутныя межы... Царкоўны звон—дзікі ды агідны—яшчэ і сёньня шмат каго вабіць да сябе, прыводзіць у тупую недарэчную містыку, спараджае замкнуты індывідуалізм і нявольніцтва.

Фабрычная сырэна, энтузіязм нашае гэроічнае працы заглушаюць гэты дзікі і недарэчны звон...

І вось гэты страшэнны і жудасны гул званоў, які стагодзьдзямі навісаў страшыдлам над Кіевам і яго акругай, клікаў тысячы і мільёны працоўных да... цемры, убоства, пакуты,—сьціх. Зьбянтэжаны звон, які ўпяршыню гарэзьліва пралямантаваў над Кіевам у XI стагодзьдзі, трагічна сканаў. Сканаў ад тых-жа самых мас, якіх ён на працягу цэлых стагодзьдзяў аж да 1928 году старанна вабіў на агідную ўрачыстасьць—урачыстасьць невуцтва, цемры, урачыстасьць „бога“...

* * *

Так. Больш не лямантуюць гэтыя высачэзныя, абшарпаныя стагодзьдзямі званіцы. Больш ня чутно ля іх енкаў і плачу тых, хто доўгі час ішоў сюды —тысячамі і дзесяткамі тысяч—у пакутных пошуках збаўленьня ад цяжкой, нявольніцкае працы, у пошуках парату[н]у ад галоты і нэндзы. Больш ня чуваць тут зморaных і пакрыўджаных людзей, да болю баязьліва і дарэмна шукаўшых праўды.

Больш ня звоняць званы.

Але ў сьценах Лаўры ня ціха. Тут і цяпер ёсьць людзі. У маленечкіх пакоях і прасторных залях; пазасталеных алтарамі, „дарохраніцельніцамі“, „царскімі брамамі“ і вялікімі паўтарааршыновымі скарбонкамі для ахвяраваньняў, з „аздобленымі“ безьліччу „сьвятых“ сьценамі,—кіпіць праца. Гарачая праца. Нават баявейшая чым раней, чым на працягу доўгіх стагодзьдзяў. Ня чутно ўжо нудных і бязглуздых казаньняў людзей у рызе, прыдушанага ўсхліпваньня ўкленчыўшых. Тут ідзе праца па вывучэньню гісторыі Лаўры. Тут бывае шмат людзей, ужо другіх—экскурсантаў, а не палоньнікаў рэлігіі. Тут цяпер—Усеукраінскі Музэйны Гарадок.

* * *

Кіева-Пячэрская Лаўра, заснаваная ў 1051 годзе, мае надзвычайна вялікую, яшчэ дэталёва ня вывучаную гісторыю.

Лаўра, славутасьць якое, яшчэ некалькі дзесяткаў год таму назад бурлівай паводкай расплывалася па гарадох і вёсках ня толькі Украіны, Расіі, але нават і заграніцаю,—гэта Лаўра ўвесь час да рэволюцыі была адным з буйнейшых цэнтраў няшчаднай эксплёатацыі і політычнага прасьледаваньня працоўных мас. Усе яе соцыяльна-экономічныя інтарэсы былі цесна зьвязаны з інтарэсамі пануючай клясы—памешчыкаў і капіталістых.

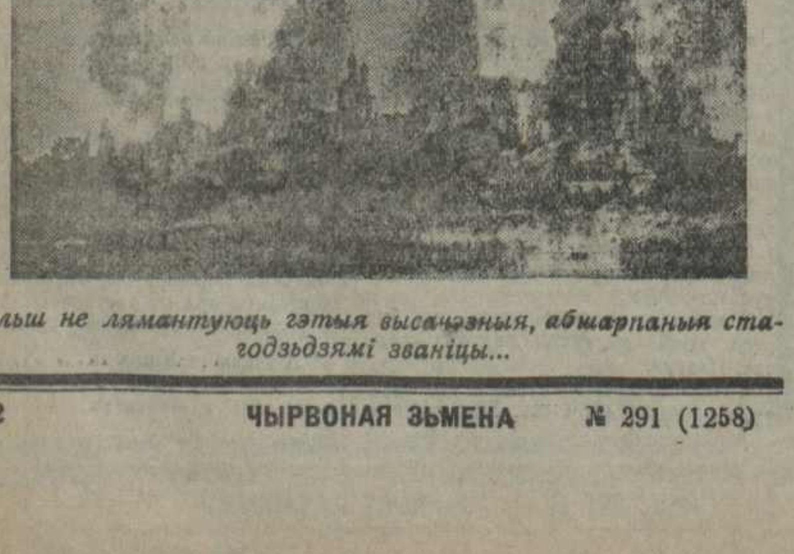
Пасьля Кастрычніка Лаўра была апорным пунктам контр-рэволюцыйнага руху.

Лаўра за сваімі высокімі мурамі захоўвае безьліч крывавых забойстваў, агіднага, бруднага быту манахаў, бясконцых зьдзекаў над працоўнымі. Лаўра ня раз клікала працоўных на войны, увесь час дапамагала царату тварыць гэтыя бесчалавечыя, крывавыя разаніны...

Сёньня Лаўра—красамоўны, няўміручы сьведка чорнай і жудаснай мінуўшчыны. Сёньня Лаўра—красамоўны сьведка агіднай урачыстасьці рэлігіі—цемры і пакуты.

Зойдзем у яе!

(Працяг будзе)

Больш не лямантуюць гэтыя высачэзныя, абшарпаныя стагодзьдзямі званіцы...

Сельсавет ня ідзе насустрач

У 1929 годзе працоўнае сялянства в. Шапілавічы (Любаншчына) упэўніўшы шкоднасьць рэлігіі, ухваліла аддаць царкву пад культурную ўстанову. Царква, якая на працягу шматлікіх гадоў выматвала з працоўнага селяніна апошнюю капейку, гэтым-жа працоўным селянінам яна была прызнана непатрэбнай. Па ініцыятыве комсамольскай ячэйкі на агульным сходзе сялян была прынята пастанова аб тым, каб царкву перадаць пад клюб.

Моладзь з нецярпеньнем чакала вось-вось пачнуцца культурна-масавыя вечары.

Праходзіць зіма, надыходзіць вясна, праходзіць вясна, надыходзіць лета, восень, нічога няма, толькі мары аб вялікай культурнай рабоце ў былой царкве яшчэ жывуць у многіх тых, хто галасаваў за аддачу царквы пад клюб.

Комсамольская ячэйка ня раз ставіла пытаньне аб набыцьці мэблі, аб абсталяваньні печаў і ўсяго неабходнага для таго, каб царкву, нарэшце, ператварыць у культурную ўстанову. Але сельсавет ня ідзе насустрач. Некалькі разоў на пасяджэньні сельсавету ставілася гэтае пытаньне, выносілася шмат прыгожых пастаноў, але да сёньняшняга дню нічога ня зроблена.

Комсамольская ячэйка і Рэдкаўскі сельсавет у сувязі з надыходам каляд, павінна, нарэшце, выканаць патрабаваньне працоўнага сялянства—з непатрэбнай царквы стварыць утульны клюб.

Алесь Ядловец.

НА ЦАРКОЎНЫМ ФРОНЦЕ

Папы забіраюць моладзь у свае лапы

У Нью-Ёрку адчыніўся новы [ка]таліцкі інстытут для выхаваньня [дзяў]чынак. Усе выкладчыцы—манахіні [ор]дэну „Сьвятога сэрца“, які спэцыялізаваўся на здурманьваньні жаночай моладзі. Інстытут разьлічан на [...] дзяўчынак. Пабудова яго абышлася звыш 3 мільёнаў рублёў, ахвяраваных амэрыканскімі мільянэрамі.

Разьбіўся папоўскі аэроплян

На Алясцы (Амэрыка) разьбіўся міс'онэрскі (папоўскі) самалёт. [...] папы забіты на месцы. Калі-б [бог] існаваў, ён, бязумоўна, не дапусьціў бы такога няшчасьця.

Грошы—і для папы вышэй усяго на сьвеце

Папа Пій XI зрабіў ласку ўзнагародзіць орднам сьвятога Іоана [Ерусалімскага] [...] яўрэя Сільвэстро [...] стаўніка праўленьня Італьянскага [ка]мэрцыйнага банку, за карысную [...] пам[очу] у шэрагу [...] [бір]жавых спэкуляцый, праведзеных Ватыканам (папоўскім кіраўніцтвам). Такім [чынам] чужавер атрымаў з рук самога рымскага архірэя ордэн, які даецца [звы]чайна за высокія заслугі ў галіне рэлігійнага жыцьця. Чаго толькі не [зро]біш дзеля сьвятой каталіцкай царквы за грошы!

Конгрэс каталіцкіх не[...]вукаў у Трыэсьце (Італія)

Няважна ідуць справы навукі [...] „богаспасаемай“ Італіі. Гэтымі [днямі] адбыўся конгрэс каталіцкіх вучоных у Трыэсьце. Лёзунгам гэтага конгрэсу было: „Навуковае [...] арыентаванае на ратаваньне ду[шы]“. Зьдзіўляюць сваім убоствам [...] тэмы дакладаў, як, напрыклад: „Ш[...] згодна царкоўнаму праву“, „Разьві[цьцё] каталіцкай культуры ў Італіі“ [...]

ЗАКІНУЛІ ВУЧАСТАК ВАЖНЕЙШАЙ РАБОТЫ

Чыгуначны тэхнікум і профшкола мэталістых дрэнна ўдзельнічаюць у нацкультбудаўніцтве

БЕЛАРУСІЗАЦЫЯ АЖЫЦЬЦЯЎЛЯЕЦЦА НЕДАПУШЧАЛЬНА МАРУДНЫМІ ТЭМПАМІ

Гаркамол, ячэйкі і комсамольцы! Разгортвайце масавую прадзьездаўскую самаправерку, праверку работы культустаноў—клюбаў, чыталень, бібліотэк, узмацняйце тэмпы беларусізацыі, пасіляйце агонь па вялікадзяржаўным шовінізьме, як галоўнай небясьпецы, не паслабляючы барацьбы з контррэволюцыйным нацыянал-дэмократызмам і шовінізмамі іншых колераў

Шырока разгарнуць самаправерку

У парадку падрыхтоўкі да X-га зьезду ЛКСМБ і IX-га зьезду УсеЛКСМ рэдакцыя газэты „Чырвоная Зьмена“ організавала праверку работы асобных комсамольскіх організацый па пытаньню іх удзелу ў нацыянальна-культурным будаўніцтве, праводзячы гэту работу пад кутом погляду праверкі, як комсамольскія організацыі выконваюць рашэньні ЦК УсеЛКСМ, па агляду ЛКСМБ і адпаведныя рашэньні КП(б)Б, а таксама пад знакам пашырэньня тэмпаў работы комсамольскіх організацый па правядзеньню месячніка „за беларусізацыю“.

Для практычнага правядзеньня работы па праверцы і дапамозе комсамольскім організацыям у наладжваньні работы па правядзеньню месячніка „За беларусізацыю“, рэдакцыя накіравала спэцыяльныя брыгады сваіх супрацоўнікаў у Гомель і Віцебск.

Па Гомелю брыгада ўжо распачала работу. Сёньня мы зьмяшчаем другую старонку матар'ялаў юнкораўскіх брыгад па агляду работы гомельскіх комсамольскіх ячэек. Аднак, работа толькі юнкораўскіх брыгад нас ня можа задаволіць ні ў якім разе.

Работай толькі юнкораўскіх брыгад мы ня зможам дасягнуць вялікіх зрухаў у рабоце комсамольскіх організацый у іх удзеле ў нацыянальна-культурным будаўніцтве і рабоце па правядзеньню беларусізацыі.

Дабіцца-ж гэтага мы зможам толькі тады, калі кожная комсамольская ячэйка і кожны комсамолец будзе актыўна ўдзельнічаць у праводзімай рабоце рэдакцыйнай брыгады, калі кожная ячэйка організуе шырокую работу па самаправерцы.

Таму рэдакцыя газэты зьвяртаецца да ўсіх комсамольскіх ячэек Гомелю і Віцебску зараз-жа разгарнуць шырокую работу па самаправерцы свайго ўдзелу ў нацыянальна-культурным будаўніцтве і правядзеньню месячніку беларусізацыі.

Мы раім, каб усе комсамольскія ячэйкі на сваіх сходах організавалі самаправерку работы па ўдзелу ў нацыянальна-культурным будаўніцтве і правядзеньню месячніку беларусізацыі; організаваць шэраг комсамольскіх і юнкораўскіх брыгад у дапамогу рэдакцыйнай брыгадзе па праверцы работы ячэек і культурна асьветных устаноў, клюбаў, нардамоў, бібліотэк і інш.

Камітэты і ячэйкі павінны мобілізаваць увагу комсамольцаў і працоўнай моладзі на барацьбу з клясава-варожай нам ідэолёгіяй у культурна-нацыянальным будаўніцтве, на барацьбу з вылазкамі вялікадзяржаўнага шовінізму, як галоўнай небясьпекай, на бязьлітаснае змаганьне з контр-рэволюцыйным нацдэмократызмам і шовінізмам розных колераў.

Дамо ўдарны размах рабоце па самаправерцы.

Дзейнасьць „невядомай рукі“

Калі ідзеш у Тэхнікум Шляхоў Зносін, перад табой мімаволі ўсплываюць зусім сьвежыя малюнкі нядаўных падзей у тэхнікуме. Тут зусім нядаўна так яскрава праявіліся вылазкі вялікадзяржаўнага расійскага шовінізму. Бюро партыйнай ячэйкі было распушчана, зьменена кіраўніцтва комсамольскай ячэйкі, а дырэктару тэхнікуму была вынесена вымова.

Пасьля гэтых вурокаў трэ' было чакаць карэнных зьмен у адносінах грамадзкасьці тэхнікуму да практычнага вырашэньня нацполітыкі партыі.

Паглядзеўшы з боку бышцам такія зьмены і ёсьць: насьценгазэта поўнасьцю беларусізавана, з аўдыторыі, дзе праходзіць лекцыя па грамадазнаўству, чутна гутарка на беларускай мове. Але, глянуўшы глыбей у жыцьцё тэхнікуму, бачыш, што ня ўсе хваробныя зьявішчы выкарчаваны, яны толькі зьмянілі форму і набылі найгоршы выгляд захаванага вялікадзяржаўнага шовінізму.

Так, на беларускіх кніжках, якія былі ўзяты ў бібліотэцы, зусім нядаўна невядомая рука напісала: „Беларуская мова—мужычая мова“.

Такіх выпадкоў было два. На тым курсе, студэнты якога карысталіся гэтымі кніжкамі, правялі гутарку, але вінаватых так і не знайшлі.

Настаўнікі па спэц. прадметах мэханіцы і матэматыцы, не вывучаюць белмовы. Яны ня хочуць пераводзіць выкладаньне сваіх дысцыплін на беларускую мову. Яны кажуць, што „в белорусском языке нет соответствующей технической терминологии“. Грамадзкасьць і Праўленьне Тэхнікуму адносяцца прымірэнча да гэткіх развражаньняў.

„Што ж ты зробіш? Няма тэрмінолёгіі, яны правы“,—кажа ўхмыляючыся нам. дырэктара тэхнікуму.

Па ўсім тэхнікуме праводзіцца зараз падрыхтоўка да палітбою па пытаньнях нацыянальна-культурнага будаўніцтва. Комсамольская ячэйка пачынае пераводзіць сваю працу на белмову. Можа гэта ўжо і ёсьць частка пералому. Можа і будуць нарэшце выкарчаваны такія думкі, якіа выказвалі нядаўна некаторыя студэнты: „Украінская мова куды лепшая за беларускую“.

Там, дзе 70 проц. партыйцаў

Пад кіраўніцтвам адміністрацыі дзённага тэхнікуму знаходзіцца і вячэрні рабочы тэхнікум Шляхоў Зносін. У складзе вячэрняга тэхнікуму налічваецца 70 проц. партыйцаў. Але тыя здарэньні, якія тут маюць месца, гавораць аб слабым партыйным уплыве сярод студэнтаў вячэрняга тэхнікуму.

Калі замест тэхнічных дысцыплін даюць лекцыю грамадазнаўства, альбо беларускай мовы, студэнты пачынаюць протэставаць.

„Дайце нам тэхнічныя веды, а грамадазнаўства і белмову мы і бяз вас вывучым“. Сярод такіх студэнтаў быў партыец-манцёр заводу „Пролетары“—Рабушынскі.

Ніводзін з студэнтаў беларускай мовай не карыстаецца.

Старэйшыя курсы дзённага тэхнікуму шляхоў зносін хацелі ўзяць на буксір вячэрні тэхнікум, але вячэрнікі адмовіліся ад буксіру, базуючыся на сваёй „партыйнай солідарнасьці“.

„Мы учым белмову на ўроках“

У тым-жа самым памяшканьні знаходзіцца і Аўтотрактарны тэхнікум. Здавалася-б, што ўлічыўшы недахопы тэхнікуму шляхоў зносін, аўтотрактарны паставіць на належную вышыню ажыцьцяўленьне нацыянальнай політыкі. Але ў насьценгазэце „У руля“ чытаем:

„З беларусізацыяй у нас дрэнна. Ёсьць групы, якія абвясьцілі соцспаборніцтва—па вывучэньню беларускай мовы, але гэта засталося на паперы... Белмовай амаль ніхто не карыстаецца“.

Так казала заметка.

Юнкорбрыгада шукала сэкратара комсамольскай ячэйкі, каб пагутарыць з ім. Зашлі ў канцылярыю тэхнікуму. Малады хлапец дыктуе машыністцы. Пытаемся ў яго:

— Дзе можна знайсьці сэкратара ячэйкі?

— **А вы хто будзеце?**

— **Мы—брыгада. Хочам пагутарыць наконт нацыянальнага пытаньня.**

Хлапец нахіляецца над паперай і глуха кажа.

— Прыходзьце заўтра. У нас сёньня выхадны і нікога няма тут.

Ён назваўся тэхнічным сэкратаром. К вялікаму нездавальненьню тэхсэкратара, мы пачынаем гутарыць з ім.

Выяўляецца, што становішча з нацполітыкай у аўтотрактарным яшчэ горш, чым у суседа. Студэнты не карыстаюцца белмовай ні на лекцыях, ні міжсобку. Насьценгазэта не беларусізавана. Два выкладчыкі чытаюць свае лекцыі на расійскай мове. Гурткоў белмовы ў аўтотрактарным тэхнікуме няма. Аб прычынах такога ўпушчэньня сэкратар кажа:

— Мы учым белмову на ўроках... Это помогает нам. Вот я, к примеру, совсем не знал белорусского языка, а сейчас вот... „карыстаюсь“. Знаходзіць ён, нарэшце, патрэбнае беларускае слова. Ён імкнецца змазаць шэраг пытаньняў, і мы пытаемся ў яго:

— Чаму-ж гэта вашы словы разыходзяцца з артыкулам у насьценгазэце?

Хлапец думае і потым адказвае:

— Знаеце, эта заметка висит уже две недели (?).

Пасьля гутаркі выходзім з канцэляры, каб яшчэ раз глянуць на насьценгазэту. Падыходзім да таго месца, дзе яна была вывешана і .. упіраемся поглядам у белую сьцену. Там, дзе вісела насьценгазэта, зараз пустое месца. Куды яна зьнікла невядома. Мы ўспамінаем хлапца, які прысутнічаў пры нашай гутарцы, потым вышаў і зноў вярнуўся.

Брыгада юнкораў „Чырвонай Зьмены“. Гомельскі ФЗВ чыгуначнікаў
Ціхон Палын, Гурвіч,

Не даацэньваюць політычнага значэньня беларусізацыі

Бюро партыйнага колектыву, як і бюро комсамольскай ячэйкі чыгуначнага тэхнікуму (Гомель) былі распушчаны за нерэагаваньне на шэраг праяў вялікадзяржаўнага шовінізму і антысэмітызму. Шэраг комсамольцаў чыгуначнага тэхнікуму быў выключаны з комсамолу.

Усе факты антысэмітызму і шовінізму ў чыгуначным тэхнікуме праходзілі міма насьценнай газэты, насьценгазэта аб іх не сыгналізавала.

Вельмі дрэнна стаіць справа з беларусізацыяй. Гэта пытаньне пачало ставіцца толькі ў апошні час Але і дагэтуль ня ўсе партыйцы і комсамольцы ўсьвядомілі, якое політычнае значэньне мае беларусізацыя.

Белмова ўжываецца толькі пры пэўным націску з боку настаўнікаў. Па думцы некаторых комсамольцаў настаўнік павінен быць штурхачом ужываньня белмовы. Адсюль і вынік, што белмова ўжываецца толькі ў час заняткаў, ды і то не на ўсіх лекцыях і няпоўнасьцю. У штодзённым жыцьці беларускаю мовай не карыстаюцца. Настаўнікі спэцыяльных прадметаў Воўкаў і Цырынскі заяўляюць: „Калі патрабуеце ад нас ужываньня белмовы, зьнімеце нас з працы“. Гэта сьведчыць аб тым, што сярод настаўніцтва ня створаны яшчэ здаровыя настроі ў адносінах да беларусізацыі.

Праводзімая падрыхтоўка да політбою па нацпытаньню сустракае вельмі кепскія адносіны. Па ўсіх курсах праводзяцца ў абавязковым парадку заняткі па вывучэньню нацпытаньня. А ў клясе «Д» за непадрыхтаванасьць па нацпытаньню шмат комсамольцаў і беспартыйных студэнтаў папалі на чорную дошку. Сваю непадрыхтаванасьць студэнты тлумачаць тым, што акрамя вывучэньня нацпытаньня, яны маюць шмат працы. Студэнты тэхнікуму разважаюць так: Калі настаўнік ня чытае лекцыі на белмове, дык мы тым больш не павінны ёю карыстацца.

Профком тэхнікуму не зварочвае ніякай увагі на грамадзкае жыцьцё тэхнікуму. Беларускія газэты амаль што ня выпісваюцца. Разьвёрстка, атрыманая ад Гаркамолу на выпіску «Чырвонай Зьмены» яшчэ ня выканана.

Беларуская літаратура чытаецца вельмі слаба. У бібліотэцы зусім нязначная колькасьць беларускай літаратуры.

Ячэйка павінна пільна сачыць за клясавым ворагам, даваць рашучы адпор тым, хто пад рознымі шовіністычнымі і антысэміцкімі вылазкамі імкнецца перашкодзіць нацыянальна-культурнаму будаўніцтву.

Брыгада юнкораў „Чырвонай Зьмены“ Л. ДВОСКІН, МАЛЕР.

ВОЎК(аў) у авечай скуры

Воўкаў? „Калі патрабуеце ўжываньня белмовы—зьнімеце з працы“.

Намеціўся пералом

Вылазкі вялікадзяржаўных расійскіх шовіністых у Гомельскай чыгуначнай школе ФЗВ ускалыхнулі ўсіх фабзавучнікаў, мобілізавалі іх на правядзеньне рашучай барацьбы з праявамі вялікадзяржаўнага шовінізму, антысэмітызму і нацдэмократызму.

Выпадак антысэмітызму ў ФЗВ—школа асудзіла з вялікім адзінадушшам. Над антысэмітамі быў організаваны грамадзкі суд.

За апошні час, у зьвязку са зьменай кіраўніцтва школы, назіраецца некаторы зрух у справе беларусізацыі школы. Вучні, якія раней ужывалі беларускую мову толькі на сходах, цяпер пачынаюць карыстацца ёю ў штодзённым жыцьці, як у школе, так і па-за школай.

Ва ўсіх соцумовах агаворана пытаньне аб больш шпаркім аўладаньні беларускай мовай. Уся праца школьнага самакіраўніцтва і комсамольскіх ячэек цалкам пераведзена на белмову.

Але-ж, побач з дадатнымі фактамі, ёсьць і недахопы. Яны выражаюцца ў наступным. Інтэрнацыянальна-клясавае выхаваньне ў школе яшчэ не пастаўлена на належнае месца. Ячэйкі МОПР і ОЗЕТ, на абвязку якіх ляжыць у значнай ступені інтэрнацыянальнае выхаваньне, зусім бязьдзейнічаюць. Настаўнікі мала ўвязваюць сваю працу з задачамі інтэрнацыянальнага выхаваньня.

Некаторыя настаўнікі яшчэ да гэтага часу не перавялі выкладаньне сваіх лекцый на белмову. Частка партыйцаў не адчувае адказнасьці за даручаную працу ў справе ажыцьцяўленьня нацыянальнай політыкі Інструктар-партыец Ключнікаў сарваў вучнёўскі сход, дзе ён павінен быў зрабіць даклад аб выніках Кастрычнікаўскага Пленуму ЦК КП(б)Б аб нацыянальным пытаньні.

ФЗВ ня мае яшчэ сувязі з належнымі братэрскімі організацыямі, а таксама з нацыянальнымі школамі і г. д.

Вялікі недахоп у галіне нацкультурнага выхаваньня фабзавучнікаў, гэта—адсутнасьць працы сярод нацменшасьцяй, якіх у школе значная колькасьць. Школьны друк павінен быў мобілізавацца сам і мобілізаваць школьныя масы на правядзеньне работы па інтэрнацыянальнаму выхаваньню.

Брыгада „Ч. З.“ Бендар.

„Нічога асаблівага ня чутно“

На 9-м вучастку чыгункі (Гомель) з нацыянальным і інтэрнацыянальным выхаваньнем дрэнна. За апошні час было некалькі выпадкаў антысэміцкіх выступленьняў. Аднаго выключылі з членаў профсаюзу, пытаньне аб другім вырашаецца ў цэхавым камітэце. Калі спытаць у актывістага-комсамольца: як у вас з нацыянальным пытаньнем? адказ адзін:

— Нічога асаблівага ня чутно. Выпадкаў антысэмітызму не наглядалася. Нацыянальнае пытаньне высьвятляецца перад усімі. Вось нядаўна мы прынялі рэзолюцыю, якая асуджае контррэволюцыянэраў, нацыянал-дэмократаў.

Пратаколы ячэйкі вядуцца на беларускай мове толькі таму, што тры комсамольцы (з усёй ячэйкі) ведаюць яе.

Я зьдзіўлены, як гэта магло здарыцца, што ячэйка не завастрыла ўвагі на праявах антысэмітызму. Але актывісты спакойна тлумачыць:

— У нас ужо тры тыдні, як няма сэкратара.

— Як-жа гэта ячэйка магла згубіць сваю галаву?

Актывісты ізноў спакойны:

—Сэкратар не загінуў ад рукі контр-рэволюцыянэра, яго ня ўграбілі брацішкі з ускраін, а пайшоў ён, сэкратар, на дапрызыўную падрыхтоўку. І вось ячэйка да часу, пакуль ён вернецца, прадаставіла сабе адпачынак.

Цікава, аб чым думае ў гэты час партыйны колектыў 9 вучастку цягі гомельскага вузла? Ці можна чакаць, што нацполітыка будзе практычна праводзіцца і тады, як зьвернецца з дапрызпадрыхтоўкі сэкратар ячэйкі?

Брыгада „Чырвонай Зьмены“
ЦІХОН ПАЛЫН

Чытачы „Комсомольской Праўды“ г. Мэнску

18-га сьнежня, а 7-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні клюбу Карла Маркса адбудзецца агульнагарадзкая конфэрэнцыя чытачоў.

ПАРАДАК ДНЯ:

1. IX зьезд УсеЛКСМ і „Комсомольская Правда“ (дакладчык рэдактар бел. старонкі М Платаў).
2. Мастацкая частка.

Білеты ў райкомах, колектывах і ячэйках ЛКСМБ.

ЦК ЛКСМБ „Комсомольская Правда“.

Жудасныя зьдзекі і катаваньні над працоўнымі ў Заходняй Беларусі, Зах. Украіне і Польшчы

„У польскіх турмах знаходзіцца надзвычайна многа моладзі-комсамолії“.

— Таварышы, мацуйце работу Мопр'у!

(На вечары членаў МОПР'у г. Менску)

На сходзе працоўных, членаў МОПР'у (гл. „ЧЗ“ №№ 289, 290) выступаў і адзін з дзеячоў былае грамады—тав. Рак-Міхайлоўскі. Тав. Рак-Міхайлоўскі вітае пр цоўных Менску ад імя працоўных Польшчы, Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. Тав. Рак-Міхайлоўскі перадае сходу, што ён моцна захоплены тым нячуванавялізарным будаўніцтвам, якое разгорнута ў БССР.

Прамоўца так характарызуе становішча Зах. Беларусі.

— Там, у Польшчы, Зах. Беларусі і Зах. Украіне цяжкае нявыцерпнае жыцьцё прымушае працоўных усё больш і больш рэволюцыянізавацца, там фашысцкая дыктатура разам з нацфашызмам па-зьверску расправляюцца з рэволюцыйным рухам і іх адгалоскі ў БССР, нацыянал-дэмократы ўяўляюць ні што іншае, як агентуру польскіх нацфашыстых.

Пераходзячы да характарыстыкі настрояў і рэвалюцыйнага ўздыму працоўных, тав. Рак-Міхайлоўскі кажа:

— Ведайце, таварышы працоўныя і таварышы чырвонаармейцы, што працоўныя масы Польшчы, Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны ёсьць і будуць моцнаю вашою апораю. У польскіх турмах знаходзіцца над вычай многа нашае моладзі—комсамолії. Як і старыя рэволюцыянэры, яна пераносіць на сваіх плячох нялюдзкія мучэньні, катаваньні. Каты рвуць з галавы валасы, садзяць шпількі пад пазногці, б'юць па галаве палкамі, ук адваюць паміж пальцаў аловак і ціснуць. А вось яшчэ адзін спосаб фашысцкага зьдзеку. У 1923 годзе ў Бельску ўзялі на допыт аднаго 65-гадовага селяніна. Ад гэтага старога хацелі давЕдацца дзе знаходзіцца яго сын—партызан, але стары свайго сына не выдаваў. Тады крывавыя дэфэнзыўшчыкі рашылі ў старога адбіць пад пяткамі скуру. Яны гэтага дамагліся. У жывога чалавека пачалі пад скураю на нагах заводзіцца чэрві. Калі зьбіты стары папрасіў даць яму доктара, дык замест доктара атрымаў яшчэ большыя катаваньні.

Вы,—кажа далей тав. Рак-Міхайлоўскі,—маеце тут тысячы школ, многа вышэйшых навучальных устаноў, шмат рабфакаў. А там, у Заходняй Беларусі, для такіх працоўных як вы, рабфакамі зьўляюцца турмы. У такой ня надта вялікай краіне, як Польшча, маецца 333 турмы. Недалёка ад БССР—у Баранавічах—будуецца 4-х павярховая турма. З польскай турмы здольным да жыцьця ня выйдзеш.

У фізычным і моральным падтрыманьні вялікую ролю адыгрывае МОПР. МОПР'у Рак-Міхайлоўскі надае надзвычайна вялікае значэньне.

— Я, як практык рэволюцыянэр, заклікаю вас, таварышы, у праводзімай МОПР'аўскай зімовай камлані і прыняць найшчырэйшы ўдзел.

Прамова, якую тав. Рак-Міхайлоўскі скончыў словамі:—„Няхай жыве сусьветная рэволюцыя“, слухалася аўдыторыяй з вялікай напружанасьцю. Гэты вечар разгарнуў перад працоўнымі Менску жудасны малюнак становішча працоўных Захаду.

Тодар Алесін.

У ГОМЕЛІ І ЛЁЗЬНЕ ЗРЫВАЮЦЬ РАБОТУ

Рашуча ўдарыць па опортуністычных настроях. Сілкіных

Марудныя тэмпы руху эстафэты пагражаюць выкананьню дырэктыў партыі аб усеагульным навучаньні

Да фінішу культэстафэты астаўся адзін месяц, зараз ужо патрэбна зрабіць папярэднія вынікі

Матар'ялы, што сёньня зьмяшчаюцца, сьведчаць аб тым, што культэстафэта ў шмат якіх пунктах застаецца на поўдарозе. На буйнейшых заводах Гомеля адказныя профпрацаўнікі не прыдаюць політычнага значэньня культэстафэце. У Лёзьне навакол эстафэты стварылі вялікі шум, але практычнай працы няма.

Пасобныя партыйныя працаўнікі імкнуцца адарваць культэстафэту ад агульнай працы пакідаюць на самацёк ці імкнуцца ўскласьці гэту работу выключна на комсамольскія організацыі.

Усе гэтыя моманты зьяўляюцца значнай перашкодай у пасьпяховым руху культэстафэты да свайго фінішу.

Неабходна рашучым чынам ударыць па тых, хто зрывае працу па правядзеньню культэстафэты, якая мае вялікае політычнае значэньне.

Ліквідаваць прарывы да канца

Сыгналы „Чырвонай Зьмены“ аб зрэнным правядзеньні культэстафэты ў Петрыкаўскім раёне прымусілі комсамольскую організацыю ўзяцца за справу.

Зараз па ўсіх ячэйках і колектывах створаны брыгады—тройкі, вакол якіх працуе шмат завербаваных культармейцаў. Практыкуюцца дэкадныя справаздачы аб праробленай працы.

У гор. Петрыкаве з'організаваны і працуюць 3 лікпункты, у якіх навучаецца 150 чалавек няпісьменных і малапісьменных. Гэтыя лікпункты абслугоўваюцца выключна сіламі комсамольцаў.

Райштаб культэстафэты практыкуе соцспаборніцтва і ўдарніцтва. Пры такіх тэмпах працы да фінішу культэстафэты Петрыкаўскі р-н прыйдзе са значнымі дасягненьнямі.

Пінчук, Цалко.

Опортуністычныя разважаньні Сілкіна

У Клімавіцкім раёне разгарнулася праца па правядзеньню культэстафэты. Ужо сабрана 200 рублёў у фонд усеабуча. Ячэйка профшколы організавала 10 лікпунктаў, якія забясьпечаны кіраўнікамі. Для праверкі работы ў горадзе складзена брыгада з 46 асоб.

Некаторыя партячэйкі недаацэньваюць гэтай работы. Так, сакратар Катовіцкай партячэйкі, тав. Сілкін, заявіў: „Культэстафэта праводзіцца комсамолам, а парторганізацыі гэта не датычыць“.

Варановіч.

„Не перашкаджайце працаваць“

У канцы лістапада ў Гомелі пр[ацавала] 12 студэнцкіх брыгад праверцы ходу культэстафэты буйнейшых прадпрыемствах. Раб[о]тай брыгад выяўлены шэраг фактаў, якія сьведчаць аб безадказнасьці кіраўнікоў прафсаюзу да пра[вя]дзеньня культэстафэты.

На заводзе „Сельмаш“ старшыня завкому тав. Дрыц заявіў:—„Не пе[ра]шкаджайце нам працаваць, [...] вам пропускоў на завод не дам“. Рабочыя гэтага заводу нават і [не] чулі аб культэстафэце. Вучоту дз[е]цей, не ахопленых школай,—няма. Таксама, як і вучоту няпісьменных. Шматтыражка аб культэстафэце маўчыць. Умова заводу з 9-й школай не ператвараецца ў жыцьцё, беларусізацыя на заводзе зусім не праводзіцца.

Ня лепш і ў „Палесдруку“. Да прыходу брыгады аб культэстафэце там і не гаварылі. З 72 чалавек, якім трэба наведваць школы малапісьменных і няпісьменных, наведвае іх толькі 27 чалавек. Пры заводзе няма ні тройкі, ні штабу, ні культармейцаў. Да „Палесдруку“ прымацавана школа імя Сьвярдлова, але з ёю амаль ніякай сувязі не падтрымліваецца.

Брыгадзір Ярмак.

„Авось, эстафэта і бяз нас пройдзе“

Падрыхтоўка да правядзеньня культэстафэты па Лёзьненскім раёне была слабою.

Зараз прайшоў ужо месяц, як быў дадзен старт, а практычных вынікаў правядзеньня культэстафэты яшчэ бадай ні ў водным сельсавеце няма.

Лікпункты ў многіх мясцох не працуюць. Малапісьменныя і пераросткі ня ўзяты на вучот і заняткі з імі не праводзяцца.

Чаму-ж гэта так? А таму, што партыйна-комсамольскія ячэйкі і сельсаветы абмежаваліся толькі організацыяй операцыйных троек і вярбоўкай культармейцаў.

Некаторыя сакратары партыйных ячэек, як, напр., тав. Сяміносаў, недаацэньваюць правядзеньня культэстафэты, а гэта накладае свой адбітак на пасьпяховы рух культэстафэты па Лёзьненшчыне.

Райком партыі павінен паставіць пытаньне перад партыйнымі ячэйкамі раёну аб неабходнасьці правядзеньня эстафэты.

Кароль.

СКАЦІЛІСЯ Ў БАЛОТА ОПОРТУНІЗМУ

Аб чым гаварыла абвестка

У нядзелю 1-га сьнежня на адной з сьцен Смалянскага нардому зьявілася размаляваная рознаколерным атрамантам абвестка наступнага зьместу:

„Да ўвагі моладзі!

Сёньня, а 3-й гадзіне дню ў памяшканьні Смалянскага нардому адбудзецца конфэрэнцыя моладзі сельсавету. У віду важнасьці пытаньняў, якія будуць стаяць на конфэрэнцыі, просьба да моладзі зьявіцца без спазьненьня...“

У канцы абвесткі—подпіс: „Бюро ячэйкі ЛКСМБ“.

Да нардому невялічкімі групкамі падыходзіла моладзь і... адыходзіла назад.

Нардом быў на замку. Бюро ячэйкі не паклапацілася адкрыць нардом і пасадзіць рэгістратара.

Конфэрэнцыя сарвалася. Інакш і быць не магло. Бюро ячэйкі, задумаўшы правесьці такое важнае політычнае мерапрыемства, як конфэрэнцыю працоўнай моладзі сельсавету, абмежавалася толькі аб'явай (зьмест якое дасłоўна паданы вышэй), не правёўшы падрыхтоўкі да конфэрэнцыі па вёсках і колгасах.

Людзі, якія пісалі і вывешвалі гэтую аб'яву, „забыліся“ таксама і аб дыфэрэнцыяцыі вёскі, а таму яны „оптам“ запрасілі на конфэрэнцыю ўсю моладзь с-савету.

Цяпер паглядзім, якая работа праводзіцца ў сельсавеце з працоўным насельніцтвам і ў прыватнасьці з беднатой.

Мінімальныя тэмпы колектывізацыі

Смалянскі с-с па сваіх умовах (2 парт'ячэйкі, тэхнікум соцыялістычнага земляробства), мае ўсе магчымасьці заняць першае месца ў раёне, як у сэнсе колгаснага будаўніцтва, так і ў сэнсе выкананьня ўсіх гаспадарча-політычных задач, якія праводзяцца партыяй і уладай на вёсцы. Аднак, гэтага няма.

Калі-ж заглянем у душу кіраўніцтва сельсавету, мы ўбачым прагнілую наскрозь права-опортуністычную практыку. Так, па сельсавеце налічваецца больш 500 гаспадарак, з якіх 120 бядняцкіх (па зьвестках сельсавету), а колектывізавана ўсяго каля 14 проц., тады як раён у сярэднім колектывізаваны на 20 проц.

У склад 5-ці колгасаў сельсавету ўваходзяць усяго 84 бядняцка-серадняцкія гаспадаркі. Самы большы колгас налічвае 18 гаспадарак, а астатнія яшчэ менш.

Пасьля такіх дасягненьняў сельсавету закруціла ў галаве. Ён кінуў работу з батрацтвам і беднатою і больш ня марыць аб організацыі новых колгасаў.

— Мы за гэты тэрмін (зіму і весну 1931 года), заявіў старшыня сельсавету,—маем на мэце уцягнуць у старыя колгасы 50 гаспадарак. (якія тэмпы!). На сёнешні дзень уцягнулі толькі—6.

Нам невядома ці ведае аб гэтых „тэмпах“ раённы выканаўчы камітэт, але трэба канстатаваць, што партыя не дала праў на такія мізэрныя мінімальныя стаўкі па колектывізацыі.

Нага ячэйкі ня была на вёсцы

Паўстаюць пытаньні:—Дзе месца комсамольскай ячэйкі ў рабоце па колектывізацыі? Як выканала ячэйка пастанову ЦК УсеЛКСМ аб тым, каб „усе да аднаго комсамольцы былі уцягнуты ў колгасы...“?

Ячэйка ўвесь час стаяла ў баку ад колектывізацыі. Сваімі сіламі яна не організавала ніводнага колгасу, ніводнай ініцыятыўнай групы на вёсцы. Наогул, нага ячэйкі ня была на вёсцы.

Няхай гавораць факты

З 15 комсамольцаў—толькі некалькі „ганаровых“ колгасьнікаў. Гэта людзі, якія лічацца колгасьнікамі на паперы, а на працы ў полі іх ня сустрэнеш.

Практычная работа комсамольцаў колгасьнікаў не адпавядае тым задачам, якія стаяць перад комсамолам унутры колгасаў.

Прывядзем некалькі фактаў з удзелу комсамольцаў у практычнай працы колгасу „Комунар“. Але перад гэтым некальк слоў аб самым колгасе. Гэты колгас, ня гледзячы на вялізарныя цяжкасьці (ня выхад на работу большасьці працаздольных членаў колгасу, адсутнасьць самых прасьцейшых машын і г. д.) паказаў вузорныя тэмпы ў рабоце. Колгас здаў дзяржаве 13 з палавай тон хлеба, замест вызначаных па пляну—11, бульбы здадзена—33 тоны, замест 25. На гэтым колгас ня спыніўся. Ён мае на мэце здаць дадаткова яшчэ 9—10 тон хлеба і 15 тон бульбы.

Гэта посьпехі толькі першага году існаваньня колгасу, гэта вынікі працы невялічкай часткі колгасьнікаў, за выключэньнем комсамольцаў, якія ганебна цяляцся і плятуцца ў хвасьце адсталых настрояў. Дамо слова фактам:

Беспартыйны батрак Лукашэвіч прапрацаваў у колгасе 330 дзён. 14-гадовы хлапец бядняк Карповіч прапрацаваў 256 дзён, бядняк Цынкевіч (17 год) прапрацаваў—181 дзень і адначасова вучыўся ў сямігодцы.

У гэты-ж час комсамолец АПО—ячэйкі Добкін прапрацаваў у колгасе толькі 58 дзён, сям'я двух комсамольцаў Яцко, пры чатырох працаздольных, прапрацавала толькі 240 дзён. Здаецца, што вышэйпаданыя факты ня маюць ніякай патрэбы ў комэнтарыях.

Дапамога партячэйкі і апякуноў з тэхнікуму

Партыйная ячэйка не дапамагала і не дапамагае ў рабоце комсамольскай ячэйкі, якая прышла ўжо да развалу.

Ячэйка мае і апякуна ў асобе комсамольскага колектыву Смалянскага тэхнікуму соцыялістычнага земляробства, які знаходзіцца на адлегласьці паўкілёмэтра ад ячэйкі. Гэты колектыў, згодна пастановы Кохаўскага РК ЛКСМБ, павінен дапамагаць комсамольскім ячэйкам, якія знаходзяцца ў бліжэйшых сельсаветах.

Комсамольскі колектыў таксама нічога не зрабіў, каб накіраваць работу ячэйкі ў належнае рэчышча. Бюро колектыву абмежавалася тым, што дапамагло перавыбраць сакратара ячэйкі.

Паўстае пытаньне:—а як колектыў дапамагаў астатнім комсамольскім ячэйкам?

Не дапамагаў колектыў і ім. Не дапамагаў і сельсаветам у іх рабоце па колектывізацыі, загатоўках і інш.

Шэраг прымацаваных да вёсак комсамольцаў Смалянскага колектыву і ня выходзяць туды. Нядаўна комсамольцы, прымацаваныя да новаорганізаванай ячэйкі ў колгасе Цюльпіна, сарвалі яе сход.

Не дапамагаў Смалянскай ячэйцы і Кохаўскі РК ЛКСМБ, спадзяючыся на тое, што колектыў тэхнікуму дапаможа.

Працаўнікі райкому ня раз былі ў Смалянах, але не ў комсамольскай ячэйцы.

РК спадзяваўся на комсамольскі колектыў тэхнікуму, што ён, моў, дапаможа. Але спадзявацца—адно, а выпраўляць работу—другое.

Апошняга якраз і не зрабіў РК, але гэта трэба зрабіць, і не ўзабаве.

Трэба дапамагчы ячэйцы павярнуцца тварам да колектывізацыі, да ўсіх гаспадарча-політычных мерапрыемстваў, якія праводзяцца на вёсцы.

Трэба ачысьціць ячэйку ад тых, якія ня здольны і не жадаюць змагацца за генэральную лінію партыі.

Бацьвінік.

м. Смаляны, Кохаўскага раёну.

Паведамленьне

У чацьвер, 18 сьнежня, а 6-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні ФРК КП(б)Б адбудзецца пашыраны пленум ФРК ЛКСМБ.

Парадак дня:

1. Аб зьліцьці Фрунзэнскага і Кастрычнікаўскага РК ЛКСМБ.

2. Аб прапрацоўцы сустрэчнага прамфінпляну па організацыі (інформацыі ячэек).

Сакратар ФРК ЛКСМБ—Райхельсон.

АДКАЗНЫ РЭДАКТАР—РЭДКОЛЕГІЯ

Друкарня імя тав. Сталіна

Галоўлітбел № 599